

der ikke kunde være Tale om en heelt forandret Organisation, der havde det samme Formaal for sig. Der gives jo andre højere Pæreeskoler baade her og i Udlandet, som ere indrettede paa en saadan Maade, at der er sørget for, at der ved dem bliver givet Alle en saa omfattende Underviisning, som er nødvendig, i en vis bestemt begrændset Tid. Dette er altsaa Altsammen Spørgsmaal, forekommer det mig, som vel kunde fortjene at tages under Overveelse og at drøftes, inden den Foranstaltning, som nu paatænkes, sættes i værk, og jeg er forsaavidt ganske enig med den ærede 6te Landssthingsmand for 1ste Kredts (Ploug) i, at det maaskee kunde være ønskeligt, at flere Forhold ved Universitetet bleve underkastede en virkelig, alvorlig og frødomsfri Undersøgelse.

Hvad der dog for mig har været. Hovedsagen ved at stille nærværende Forslag, det er det constitutionelle, det statsretlige Spørgsmaal, og i saa Henseende seer jeg nu ligesaa lidt som min ærede Sidemand (Lehmann), at den høitærede Cultusminister egentlig har anført Noget mod, hvad jeg i forrige Møde tillod mig at fremsætte. Det, som man her vil kuldkaste, er Noget, der efter den gjældende Lovgivning maa siges at være et vigtigt Led af selve den bestaaende Kirkeforfatning, og det maa altsaa siges at stride mod alle anerkjendte Grundsætninger, om det skulde kunne ophæves uden en Lovgivningsact. Den ærede Cultusminister har egentlig ikke paaberaabt sig Andet derfor end en formeentlig tidligere Praxis, men det forekommer mig dog aabenbart, at de Præcedenter, som han meente at kunne anføre, vare alt Andet end virkelige Præcedenter. At man administrativt har kunnet dele den medicinske Examen i to forskjellige Dele, at man administrativt har kunnet indføre en ny Examen, nemlig den statsvidenskabelige Examen, for at de, som havde Lust til at underkaste sig en saadan Examen, kunde gjøre det og derved erhverve sig et vist Stempel, og at man administrativt har taget et enkelt Dag bort fra en Examen og lagt et enkelt Dag til, er Altsammen Noget, som jeg erkjender for at være aldeles i sin Orden, og det finder jeg ikke paa nogen Maade bør forandres. Slige Spørgsmaal bør

formeentlig ikke inddrages for Repræsentationen, men det er dog noget derfra aldeles himmelvidt forskjelligt at tage en Examination bort fra Universitetet, som Lovgivningen har læst i Kirkens Interesse netop at burde betro til Universitetet som Corporation, og at bortføre det Saand, som nu i Aarhundreder har sammenknyttet Prøvelsen af Geistligheden her i Landet med Universitetet, for saa i dets Sted at opstille det Princip, at Alt, hvad der vedkommer denne Prøvelse, fra nu af skal være underkastet en complet administrativ Vilkaarlighed. Det har naturligvis ikke været min Mening, med hvad jeg i forrige Møde ytrede, at sige Noget om, hvorledes den høitærede Cultusminister selv vil benytte den vilkaarlige Frihed, som han søger at tilegne sig; jeg har kun talt om, hvad der ligger i det Princip, som han selv opstiller. Naar han derhos har henvist til, at man dog maatte lægge Mærke til, at Universitetets Professorene jo ogsaa vare Embedsmænd, hvis Udnævnelse berovede paa, at de vare indstillede af Cultusministeren, da negter jeg ikke, at det forekommer mig, at dette ontrent er noget nær det Samme, som om man vilde sige, at da Justitsministeren indstiller, hvem der skal være Dommer, saa kunde det være det Samme, om man havde faste Domstole, og der kunde ikke være Noget veien for at overlade til Justitsministeren ogsaa at udnævne Dommere paa Tid.

Jeg tror virkelig ikke, at man kan for tænke dem, der interessere sig for vort gamle Universitet, og som, om de end see, at det har adskillige Mangler i enkelte Retninger, dog have en vis Pietet og Veneration derfor, i, at de ikke med ganske rolige Dine kunne see paa en Foranstaltning, med Hensyn til hvilken de ikke ganske kunne frie sig for den Frygt, at den mulig kan blive det første Skridt til at undergrave det hele Universitet. Det forekommer mig nemlig dog at være Noget, der ikke ligger saa overmaade fjernt, at, naar man først fratager de theologiske Professorene og eventuelt ogsaa de juridiske Professorene ved Universitetet de Forretninger, som de nu have i Statens Tjeneste i den her omhandlede Retning, saa vil det maaskee vise sig at blive Følgen deraf, at de Studerende heller ikke